

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 433/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť D. H., zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Tóthom, Bartoškova 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tos 26/2014 z 5. marca 2014 a uznesením sp. zn. 23 Tos 24/2014 z 5. marca 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. mája 2014 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť D. H., (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Tos 26/2014 z 5. marca 2014 (ďalej aj

„uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014“) a uznesením sp. zn. 23 Tos 24/2014 z 5. marca 2014 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 Tos 24/2014“, spolu aj „napadnuté rozhodnutia“).

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva:

„Klient je vo väzbe odo dňa 18. 9. 2012 k súčasnému dňu 19 mesiacov. Obž. H. je vo väzbe z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. Advokátskej kancelárii bolo doručené písomné vyhotovenie odôvodnenia uznesenia KS Trnava vo veci rozhodnutia odvolania podaného proti rozhodnutiu OS Trenčín 1T 34/2014-1721 zo dňa 31. 1. 2014 ako aj odvolania vo veci námietky proti členovi senátu 1T 34/2013-1718 zo dňa 31. 1. 2014. Je potrebné konštatovať, že dôvody pre ktoré sú žiadosti klienta H. zamietané sú zhodné od 18. 9. 2012 a ich podstatou má byť hroziaci vysoký trest a z toho plynúce obavy z vyhýbania sa trestnej činnosti. K obsahu dôvodov Okresného súdu v Trenčíne ako aj KS v Trenčíne, ktoré sú stále aplikované v odôvodneniach rozhodnutia dávam do pozornosti nález Ústavného súdu SR I. ÚS 187/2009, ktorý dňa 25. 11. 2009 v obdobnej veci o porušení základného práva na slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR proti uzneseniu KS Nitra 7Tpo 40/2008 29. 9. 2008 a ktorý podrobne dáva za pravdu obhajobe pokiaľ sa týka skutkové charakteru a právneho stavu veci. Okrem iného je potrebné uviesť, že od 18. 9. 2012 sa v neprospech sťažovateľa nevzniesli žiadne iné ani nové dôvody väzby, ktoré by prichádzali do úvahy dňom 18. 9. 2012. Ako OS Trenčín tak KS Trenčín bez akéhokoľvek preukazovania alebo aspoň výsluchu sťažovateľa u KS Trenčín pri rozhodovaní o sťažnosti nerealizovali výsluch obžalovaného a uspokojili sa len stálym opakovaním všeobecných skutočností, ktoré podľa názoru sťažovateľa nemôžu byť dôvodom pre trvanie väzby po uplynutí 19 mesiacov. V uzneseniach KS Trenčín 23 Tos 26/2014-2596 25. 3. 2014 v senáte zloženom z predsedu senátu O. G., O. S. a F. K. ako aj v uznesení KS Trenčín o predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 25. 10. 2013 v inom senáte zloženom z predsedu J. J. a členov senátu R. V. a F. K. str. 2, 3, 4 uznesenia resp. str. 6, 7 je zároveň podľa sťažovateľa porušené právo na prezumpciu neviny podľa práva zavedeného v čl. 50 Ústavy SR a to tým, že KS v Trenčíne v rozhodovaní o trvaní väzby absolútne konkrétne a práve záväzne pre prvostupňový súd vyjadruje k otázke viny sťažovateľa pričom o tejto skutočnosti nebolo ešte právoplatne rozhodnuté súdom tak ako to

vyžaduje Ústava SR. Týmto bezprecedentne zasiahol KS Trenčín v dvoch odvolacích senátoch do nezávislosti prerokovania veci súdom prvého stupňa a to z dôvodu samotného zaujatia stanoviska k uvedenej veci ako aj z dôvodu viazanosti súdu prvého stupňa právnym názorom súdu odvolacieho. Týmto je spochybnená aj neustrannosť KS v Trenčíne v uvedenej veci rozhodovať ako odvolací súd a je teda daná aj neustrannosť a nezávislosť súdneho prerokovania vo veci podľa čl. 50 Ústavy SR súdmi patriacimi do miestnej príslušnosti odvolacieho súdu KS Trenčín. Podľa nášho názoru je z tohto dôvodu daná aj dôvod zákonnej delegácie prejednávania veci iným súdom v SR mimo príslušnosti KS Trenčín.

K uvedeným skutočnostiam na potvrdenie vyššie uvedených stanovísk predkladáme uznesenia KS Trenčín 23 Tos26/2014-2596 z 5. 3. 2014 a KS Trenčín 3Tos 95/2013-1653 22. 11. 2013...

Samotná hrozba vysokého trestu nie je (od účinnosti nového Trestného poriadku) spôsobilým väzobným dôvodom. Na to, aby hrozba vysokého trestu bola dôvodom pre tzv. útekovú väzbu, musia pristúpiť a predovšetkým byť preukázané aj iné skutočnosti. Tieto ďalšie skutočnosti nemôžu byť všeobecnej povahy, musia byť konkrétne a vyplývať z konania obvineného, prípadne z iných skutkových okolností, z ktorých možno bezpečne vyvodiť, že tu naozaj je dôvodná obava, že pre hrozbu vysokého trestu by obvinený mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu.

Sťažovateľ v procesnej pozícii obžalovaného odôvodnil sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu v časti týkajúcej sa výroku o vzatí do väzby v podstate rovnako ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Poukázal teda na absenciu konkrétnych skutočností, z ktorých by vyplývala dôvodná obava z jeho úteku alebo skrývania sa pred trestným stíhaním alebo trestom. Poukázal na doterajší riadny život, rodinné pomery a jeho snahu napriek trestnému stíhaniu naďalej riadne podnikáť a zotrvať so svojou rodinou. Zároveň kvalifikovaným spôsobom odkázal na názory právnej teórie podporujúce jeho právny názor o nemožnosti oprieť vzatie do tzv. útekovvej väzby len o samotnú hrozbu vysokého trestu. Krajský súd sťažnosť ako nedôvodnú zamietol...

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu (ani v spojení s uznesením okresného súdu) nijak nevyplýva, ako z konania obvineného, prípadne z iných konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že obvinený (sťažovateľ) by pre hrozbu vysokého trestu mohol ujsť alebo sa skrývať. Samotná hrozba vysokého trestu je pre takýto záver v zmysle už

uvedeného nedostatočná. Odkaz krajského súdu na osobné pomery obvineného neobstoja, pretože tieto sú v okolnostiach prípadu skôr spôsobilé existenciu dôvodov útekovej väzby vyvrátiť ako potvrdiť. No a napokon skutočnosť, že bol zadržaný na verejne prístupnom mieste, kde sa nachádzali aj iné osoby, je rovnako skôr spôsobilé existenciu dôvodov na útekovú väzbu vyvrátiť ako potvrdiť...

Podľa stanoviska obhajoby v súčasnej dobe nie sú dané žiadne dôvody väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a tr. por a to hlavne z dôvodu, že klient má trvalé bydlisko, nikdy sa trestnému stíhaniu nevyhýbal. Závery v tom smere že sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu, skrývať sa alebo inak mariť súdne konanie nie sú podložené žiadnou skutočnosťou, ktorá by sa reálne stala alebo reálne hrozila.

Klient sa nikdy neskryval ani neutekal pred trestným stíhaním...

Navyše klient vykonal sľub pred súdom, a to viacnásobne že povedie riadny život a taktiež navrhol nariadenie probačného a mediačného úradníka nad jeho správaním a hlavne rešpektovanie všetkých predvolaní OČTK, súdov. To všetko sú skutočnosti, ktoré podľa obhajoby umožňujú pokračovanie trestného konania proti H. na slobode pri zabezpečení všetkých svojich povinností obžalovaného voči súdu...

O dôvodoch podanej námietky sa dozvedel dňa 31. 1. 2014 podľa písomného podania JUDr. U. súdu, ktorého podstatou bolo oznámenie, že člen senátu M. S. je zamestnancom Ministerstva vnútra SR a príslušníkom Policajného zboru SR vo funkcii riaditeľa pohotovostnej jednotky v Trenčíne s predpokladaným pomerom k veci vyplývajúceho z jeho funkcie...

Z podania je zrejmé, že obhajca JUDr. U. dospel spolu so svojim klientom k zisteniu, že prísediaci JUDr. S. je príslušníkom PZ SR v služobnom pomere policajta vo funkcii, ktorá už z titulu svojej závažnosti, a to riaditeľa pohotovostnej jednotky MV SR V Trenčíne pri uskutočnenej vopred dlhodobo plánovanej a organizovanej akcii v kraji Trenčín vzbudzuje pochybnosť o vhodnosti funkcie prísediaceho v tejto veci v osobe JUDr. S. Dôvody, ktoré viedli k podaniu tejto námietky spočívajú v pochybnostiach proti jeho osobe a jeho služobnému zaradeniu v rámci miestnej pôsobnosti Okresného súdu ako aj Krajského súdu v Trenčíne.

Ako obhajca H. som podal sťažnosť proti rozhodnutiu OS Trenčín č. k. IT 34/2013 1688 zo dňa 31. 1. 2014 z dôvodov, ktoré sú uvedené v uznesení ÚS SR

II. US 79/09-12. Je potrebné vychádzať zo zistenia skutočnosti služobného pomeru prísediaceho v PZ SR, jeho funkčné zaradenie a teda vhodnosť a odôvodnenosť jeho funkcie ako prísediaceho v senáte OS Trenčín prejednávajúceho túto trestnú vec. A to práve s ohľadom na prejednávané skutočnosti, ich obsah, spôsob výkonu niektorých opatrení v rámci okresu a kraja Trenčín. Žiadne z týchto skutočnosti ani dôvodov nemôžu spochybňovať objektívne symptómy, ktoré by mohli vzbudiť pochybnosť v obsadenie senátu...

KS v Trenčíne sa vo svojom rozhodnutí 23 Tos 24/2014-2594 z 5. 3. 2014, proti korému podávame ústavnú sťažnosť vôbec nezaoberal a to ani skutkovo ani právne žiadnymi zákonom predpokladanými skutočnosťami. Svoje rozhodnutie zodpovedajúco nezdôvodnil čím taktiež porušil ústavné práva sťažovateľa.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 23 Tos 26/2014-2596 z 5. 3. 2014 porušil základné právo D. H. na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

2. KS v Trenčíne uznesením sp. zn. 23 Tos 26/2014-2596 z 5. 3. 2014 porušil základné právo D. H. podľa čl. 50/ods. Ústavy SR.

3. KS v Trenčíne uznesením sp. zn. 23 Tos 26/2014-2596 z 5. 3. 2014 porušil základné právo D. H. na prejednanie veci nestranným a nezávislým súdom podľa 46 ods. 1 Ústavy SR čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

5. KS v Trenčíne uznesením sp. zn. 23 Tos 24/2014-2594 z 5. 3. 2014 porušil základné právo D. H. na prejednanie veci nestranným a nezávislým súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

6. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tos 26/2014-2596 z 5. 3. 2014 sa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

6. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tos 24/2014-2594 z 5. 3. 2014 sa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol

posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy napadnutými rozhodnutiami krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014

Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru (vychádzajúcu z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, pozri napr. rozsudok vo veci De Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, séria A, č. 12, bod 76.)

konštatuje, že pri posudzovaní vzťahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na súdnu ochranu a ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu vychádza z toho, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sa aplikuje toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia obsiahnuté v čl. 46 ods. 1 ústavy o základnom práve na súdnu ochranu (m. m. napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 277/07).

Uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014 bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, t. j. ide o rozhodnutie, ktoré sa bezprostredne dotýka osobnej slobody sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu sú aj na časť sťažnosti sťažovateľa smerujúcu proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014 aplikovateľné len ustanovenia čl. 17 ústavy, a nie čl. 46 ods. 1 ústavy, t. j. označeným uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť v zmysle judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014

Sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014 predovšetkým z dôvodu, že ho považuje za nedostatočne odôvodnené vo vzťahu k jeho sťažnostným námietkam. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri rozhodovaní o zákonnosti väzby sa na dodržanie procesných záruk kladie mimoriadny dôraz. Medzi tieto záruky nepochybne patrí právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06), ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede

na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd ale zdôrazňuje, že v zásade nezasahuje do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Výnimkou sú prípady, keď rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu dochádza k porušeniu základných práv a slobôd garantovaných ústavou, resp. práv a slobôd zaručených dohovorom ako kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Pod osobnou slobodou sa rozumie voľný, ničím neobmedzený pohyb človeka, ktorý sa môže podľa vlastného rozhodnutia zdržiavať na určitom mieste alebo slobodne z tohto miesta odísť (III. ÚS 204/02).

Krajský súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 23 Tos 26/2014 predovšetkým uviedol:

„Konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú u obžalovaných O. V. a D. H. obavu z následkov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. a u obžalovaného O. V. aj obavu z následkov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktoré boli dôvodom pre vzatie obžalovaných O. V. a D. H. do útekovej a u obžalovaného O. V. aj do preventívnej väzby, ktoré boli ustálené na podklade existencie dôvodného podozrenia, že obžalovaní spáchali skutky právne kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4, písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), i) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. ako pokračovací zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. ako pokračovací zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2, 4 písm. b) Tr. zák. a ako pokračovací zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zák., pre ktoré im bolo vznesené obvinenie a bola na nich podaná obžaloba, z ich povahy a spôsobu, akým mali byť skutky spáchané a tiež z okolností negatívne charakterizujúcich obžalovaných a ich správanie, ktoré svedčilo o ich snahe útekom sa vyhýbať trestnému stíhaniu a u obžalovaného O. V. aj o dôvodnej obave, že by pokračoval v trestnej činnosti, sa nezmenili ani v tomto štádiu trestného konania po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa. Ani za súčasného stavu vykonávania dôkazov súd druhého stupňa nezistil žiadne nové

skutočnosti, ktoré by u obžalovaných O. V. a D. H. odôvodňovali zánik útekovvej väzby a u obžalovaného O. V. aj preventívnej väzby, tak ako na to dôvodne poukázal okresný súd v napadnutom uznesení. Aj podľa a názoru krajského súdu, spôsob akým mali byť tieto závažné skutky spáchané, násilnou formou s použitím zbraní, plánovali útekovú trasu z miesta činu, pričom mali vyhliadnutý rodinný dom, v ktorom sa mali zdržiavať do ukončenia bezpečnostných opatrení, preverovali všetky možnosti vykonania činu, zabezpečili si únikové cesty, teda uskutočňovali konkrétne kroky k vyhýbaniu sa trestnému stíhaniu a tiež aj vysokému trestu v prípade uznania viny. Preto aj podľa názoru krajského súdu je u obžalovaných O. V. a D. H. naďalej daný dôvod útekovvej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. zák...

Väzba u obžalovaných v tomto štádiu trestného stíhania (pred vykonaním hlavného pojednávania) je stále adekvátnym a nevyhnutným zabezpečovacím opatrením. Okresný súd postupoval vecne správne, keď predložené návrhy na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka ako aj písomnými sľubmi a u obžalovaného D. H. aj peňažnou zárukou, vzhľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti i osoby obžalovaných, nepovažoval za dostatočné, tieto neprijal. Krajský súd nezistil žiadne porušenie čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky ani čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv.“

V nadväznosti na citované ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014 je ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnené a nevybočuje z medzí vyplývajúcich z ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy. Keďže podľa názoru ústavného súdu neexistuje medzi uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014 a označenými ustanoveniami ústavy taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014

Sťažovateľ v petite uviedol, že sa domáha tiež vyslovenia porušenia „čl. 50/ods. ústavy SR“ uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 26/2014. Ústavný súd po posúdení tejto časti petitu v spojení s odôvodnením sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľ sa v skutočnosti domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy upravujúceho zásadu prezumpcie neviny.

V súvislosti s touto časťou sťažnosti ústavný súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu:

„Doposiaľ zadovážené a vykonané dôkazy v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom - napriek zrušeniu citovaného rozsudku Okresného súdu Trenčín - uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3To/75/2013 zo dňa 04. 09. 2013 v súlade aj s dôvodmi uvedenými v zrušujúcom uznesení Krajského súdu Trenčína, v rovine závažného podozrenia a zároveň rozumnej istoty odôvodňujú naďalej podozrenie, že skutky, pre ktoré sú obžalovaní stíhaní a bola na nich podaná obžaloba, boli spáchané, majú znaky stíhaných trestných činov - obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), i) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.; pokračovacieho zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, 4 písm. b) Tr. zák.; pokračovacieho zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2, 4 písm. b) Tr. zák. a pokračovacieho zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zák. a rovnako aj dôvodné podozrenie, že ich spáchali obžalovaní O. V., P. L. a D. H. Dôvodnosť podozrenia sa doteraz vo veci vykonanými dôkazmi nevylúčila, naďalej je daná. Preto záver okresného súdu uvedený vo vzťahu k týmto skutočnostiam v napadnutom uznesení je správny.“

Z citovaného vyplýva, že krajský súd v napadnutom uznesení nevyslovuje predbežný záver o vine sťažovateľa, ale len v rámci svojich úvah o dôvodnosti väzby poukazuje na vykonané dokazovanie, na základe ktorého možno hovoriť o existencii kvalifikovaného

podozrenia, že sa sťažovateľ dopustil skutku, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie. Takéto konštatovanie nemožno považovať podľa názoru ústavného súdu za porušenie zásady prezumpcie nevinu.

Ústavný súd teda z obsahu napadnutého uznesenia nezistil, aby krajský súd v okolnostiach daného prípadu prejedikoval rozhodnutie vo veci samej, a tak prelomil zásadu prezumpcie nevinu sťažovateľa, podľa ktorej každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu (obdobne III. ÚS 1/2011).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

4. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 24/2014

Uznesením sp. zn. 23 Tos 24/2014 krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa (a ostatných obžalovaných) proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 1 T 34/2013-1718 z 31. januára 2014, ktorým tento súd rozhodol o námietke zaujatosti proti prísediacemu, ktorý je (bol) členom senátu súdu prvého stupňa rozhodujúcim o obžalobe sťažovateľa (a ďalších spoluobžalovaných), tak, že nevytlúčil namietaného prísediaceho z výkonu sudcovskej funkcie. Ústavný súd konštatuje, že námietka zaujatosti bola vznesená proti členovi senátu, ktorý rozhoduje vo veci samej, a preto je na toto rozhodovanie aplikovateľný čl. 46 ods. 1 ústavy (porušenie iných základných práv týmto uznesením krajského súdu sťažovateľ nenamieta, pozn.).

Zo sťažnosti vyplýva, že zaujatosť prísediaceho bola namietaná z dôvodu, že *„je príslušníkom PZ SR v služobnom pomere policajta vo funkcii ktorá už z titulu svojej závažnosti a to riaditeľa pohotovostnej jednotky MV SR v Trenčíne pri uskutočnenej vopred*

dlhodobo plánovanej a organizovanej akcii v kraji Trenčín vzbudzuje pochybnosť o vhodnosti funkcie prísediaceho v tejto veci...“.

V odôvodnení uznesenia krajského súdu sp. zn. 23 Tos 24/2014 sa predovšetkým uvádza:

«... Senát krajského súdu preskúmal na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosti obžalovaných nie sú dôvodné.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por., z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediálny úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom, alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Musí ísť pritom o konkrétne skutočnosti, z ktorých by sa dala vyvodiť pochybnosť o nezaujatosti sudcu, „prísediaceho“, ktorého nestrannosť je namietaná.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vypočítava dôvody, pre ktoré možno mať pochybnosti o nezaujatosti toho - ktorého orgánu činného v trestnom konaní a v dôsledku ktorých je tento vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Uplatnenie tohto inštitútu pritom prichádza do úvahy vtedy, ak je daná, resp. preukázaná existencia niektorého z taxatívne uvedených dôvodov § 31 ods. 1 Tr. por.

V posudzovanej veci nejestvuje vzťah prísediaceho k prejednávanému prípadu a nie je preukázaná ani existencia žiadneho jeho pomeru, (či už v kladnom, alebo zápornom zmysle), k osobám, ktorých sa konanie priamo dotýka, t. j. obžalovaným. Z vyjadrenia prísediaceho JUDr. M. S. vyplýva, že ako príslušník policajného zboru nevykonal vo veci žiadne procesné úkony a k procesným stranám nemá žiadny vzťah. Ani výkon jeho povolania príslušníka polície nemôže sám o sebe zakladať dôvodné obavy z jeho zaujatosti.

Napokon krajský súd konštatoval, že o námietke zaujatosti okresný súd správne rozhodoval v senáte v zmysle § 32 ods. 3 Tr. por.»

Vychádzajúc z citovaného v spojení s odôvodnením uznesenia Okresného súdu Trenčín č. k. 1 T 34/2013-1718 z 31. januára 2014, ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ho považovať za prejav interpretačnej alebo aplikačnej svojvôle. Ústavný súd preto považuje uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 Tos 24/2014 z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd navyše konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti uplatnil v zásade len všeobecnú (nedostatočne konkrétnu) argumentáciu na spochybnenie nestrannosti namietaného prísediaceho, ktorá v okolnostiach posudzovanej veci zjavne nie je spôsobilá spochybniť ústavnú konformnosť napadnutému uzneseniu krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júla 2014